

Den ny styrkede læreplan i Halsnæs Kommune

I Halsnæs Kommune er den ny styrkede læreplan den lokale læreplan, og vores fælles kerneopgave i dagtilbud er alle børns læring, udvikling, trivsel og dannelse.

Alle dagtilbud arbejder hele tiden med afsæt i den ny styrkede læreplan.

Hvert enkelt dagtilbud har udvalgt aktuelle udviklingsfelter inden for læreplanen på baggrund af lokale data og analyser.

Det betyder, at det enkelte Børnehus "løfter læreplanen", der hvor netop deres børnegruppe og medarbejdergruppe kalder på noget særligt. Læreplanen implementeres på den måde "smalt og dybt" i en lang, løbende forbedringsproces.

Det er dette løft, som dagtilbud i Halsnæs offentliggør som den lokale læreplan.

Læreplanen er igangsat som det løbende kvalitetsudviklingsarbejde, som er intentionen bag den ny styrkede læreplan; alle dagtilbud skal gøre en positiv forskel for det enkelte barns udviklingsmuligheder.

Den nationale ny styrkede læreplan kan findes på [Børne- og Undervisningsministeriets digitale læringsportal](#)

Den lokale læreplan i Børnehusets Skåninggårdsvej

I Børnehuset Skåninggårdsvej går vi smalt og dybt med LEG – sprog og bevægelse.

Vores arbejde står på værdier som:

- At alle børn skal ha deltagelsesmulighed, ud fra barnets forudsætning.
- At vi lytter og forstår barnets perspektiv – og vi benytter/omsætter den viden som afsæt i legen.
- At vi anerkender at børn leger for sjov og for alvor – og at legen er en vigtig kilde til at skabe erfaringer, forståelse og øve sig – alene eller sammen.
- At vi arbejder for en refleksions- og evalueringskultur, med fokus på – hvordan vi til stadighed kan forbedre vores forskellige læringsmiljøer, så der bliver endnu flere lege muligheder.
- At vi voksne er bevidste om at legen har et formål i sig selv – og at vores rolle er at understøtte legen ud fra børnenes perspektiv - men at vi ikke skal (komme til) at overtage legen. Vi følger barnets spor og er bevidst om formålet i legen fx sprogudvikling.

”Børn leger ikke for at udvikle sig og lære,
men de udvikler sig og lærer, når de leger”

Ditte Winther-Lindqvist

Vi antager, at vores værdier bidrager til:

- At alle børn skal og vil opleve sig som en del af fællesskabet – samt bidrage til fællesskabet og egen læring, og derved opnå større tillid til egne potentialer.
- At i gennem faglig refleksion, dialog og planlægning bliver det tydeligt og kendt for børn og voksne ”hvad skal udbyttet være”... vi sætter ord på/bevidstheds gørelse.
- At vi udvikler og styrker nærvær og relationer (barn-barn og barn-voksen), samt at vi er bevidste om vores position ”gå foran, gå bagved og ved siden af”.
- At vi igangsætter / medvirker til videre udvikling i legen – og griber elementer af legen fra ”dagen før”.

Dykkerne bliver vasket og får solcreme på

Udvidet dialogisk læsning

Vi læser "Totte skal til lægen". Der læses korte sætninger efterfulgt af opmærksomhed og spørgsmål til billederne i bogen. "Prøv at se hvor høj Totte er!" "Hvor høje er I?" Børnene inddrages i læsningen for at fange deres opmærksomhed. Og så skal det vi har læst leges :)

Vi leger lægeklinik

Legen foregår i børnegruppen med cirka 4-6 børn og en voksen. Et barn har lægekittel, lægebriller og stetoskop. Det går på skift mellem børnene hvem der er læge og patienter. Lægen tjekker højde, puls, hørelse, vaccinere og giver plaster eller forbinding på skrammerne - altså de skrammer som vi leger der er. Den voksne er en del af legen og understøtter og rammesætter legen. Legen varer ca. xx minutter.

Børnenes udbytte:

Børnene bruger egne erfaringer og tilegner sig ny viden ud fra legen. I lægelegen oplever vi, at alle børn føler sig som en del af fællesskabet, og at de hver især bidrager til fællesskabet. Der er en høj grad af omsorg for "de syge" og fælles glæde over at de hurtigt kommer sig. Der er selvbestemmelse, medbestemmelse, nærvær, sprogstimulering samt mulighed for at skabe nye relationer – barn/barn og barn/voksen. Børnene øver opmærksomhed på det fælles 3., behovsudsættelse, sprog og læren af hinanden.

Organisering:

Børnene hjælper til med at gøre klar til legen De finder puder og tæpper frem, fordeler roller, og aftaler hvis tur er det nu – og hvis tur er det bagefter... Tæpperne afgrænser legen, og lægekassen giver mulighed for at øve og nytænke.

Pædagogiske overvejelser:

Hvorfor leger vi lægeklinik? Hvad skal børnenes udbytte være? Hvad skal indholdet være? Hvad kan børnegruppen nu – og hvad er næste udviklingstrin?

Udvidet dialogisk læsning "Totte skal til lægen"

Børnene bruger stetoskopet til at lytte til hinandens hjertelyd.

Dukkerne bliver patienter og får tjekket både hjertelyd og øre.

Derfor arbejder vi med:

- **Leg – sprog og bevægelse.** Leg er en grundlæggende måde for børn at være i verden. I leg oplever, udforsker og eksperimenterer børn med deres indre og ydre liv, alene og sammen med andre. I legen er der rig mulighed for at udvikle sproget og tilegne sig nye begreber og forståelser. I rammesatte lege er der mulighed for at gentage legen igen og igen, samt justere legen i forhold til barnets nærmeste udviklings zone. I disse lege med voksendeltagelse, skabes der også mulighed for at inddrage børn der fx har svært ved at blive en del af et fællesskab/leg.
- **Bevægelse** og kropslig dannelse er en stor del af den pædagogiske hverdag. Vi skaber rammerne for at styrke børnenes fysiske færdigheder og kropsbevidsthed – og ikke mindst positive og motiverende oplevelser med idræt, leg og bevægelse. I vuggestuen øver børnene sig på motorikbanen, og sanser de forskellige typer af underlag og højder – eller når børnehavebørnene laver forhindringsbaner henover taburetter, over og under borde – springer til sofaen, og triller på gulvet. Forfra og forfra – for øvelse gør mester.

- **Børnefællesskaber** i alsidige konstellationer ud fra vores dataindsamling. Børnefællesskaber hos os, kan se ud på mange forskellige måder – og tage udgangspunkt i såvel alder, køn – vi udforsker nye relationer, styrker allerede eksisterende relationer ligesom børnefællesskaber styrker tilhørsforhold og identitet i gruppen (for vi er jo "Ugler" sammen).

- **Eksperimenterende og undersøgende læringsmiljøer** (i en lokal kontekst) Vi udfordrer kendte rutiner og rammer, og arbejder med "hvad nu hvis" - med henblik på forbedringer. Vi satte gardiner op i et legehuse, sammen med nogle paller – som gjorde læringsmiljøet til køkken og butik, og nye lege så dagens lys.
- **Mindre børnegrupper** som tager udgangspunkt i relationer/kompetencer. Vi arbejder med mindre grupper i såvel faste som situationsbestemte aktiviteter – f.eks. faste legegrupper, turgrupper og rytmik/motorikgrupper. Vi har ligeledes grupper som er dannet på tværs af vores huse – f.eks. når alle de kommende skolebørn som er samlet med de børn de skal starte i skole med (typisk har vi børn til 5-6 skoler, og på denne måde får de nye, trygge bekendtskaber inden skolestart)
- **Barnets stemme og udsagn** – vi lytter og inddrager barnets stemme i forhold til lege og aktiviteter. En gruppe børn var meget optagede af at lege superhelte – de klassiske Batman, Spiderman og Hulk – på stuen blev der leget og malet superhelte. En gruppe drenge legede at de var udvalgte superhelte, som gik i børnehaven og tog på skovtur med madpakker.

- **Vi bruger fælles oplevelser til sprogstimulering** – Daglejen på tur. Med afsæt i en fælles oplevelse, benytter vi konkrete derfra, så som dyr, planter mm til at sætte ord på oplevelsen. Vi printer billeder ud fra turen, og hænger dem op i dagpleje og

legestue. Billederne skaber grobund for mange samtaler, både barn-barn og voksen-barn i mellem.

Med henblik på at opnå følgende:

- Vi har omorganiseret personalemøderne – til at være læreplansmøder (såvel fælles for alle - eller stuerne/grupperne) – med fælles refleksion og sparring på forbedringspotentiale.
- Vi har sat lys på kendte og eksisterende lege og læringsmiljøer i hverdagen –og skabt bevidsthed om, hvorledes vi kan understøtte og udbygge legen – få endnu mere sprog og bevægelse. Vi har hørt gode og spændende oplæg sammen, læst de samme faglige artikler og reflekteret over egen og fælles praksis.
- Vi holder "legefestival" med fokus på sprog og bevægelse – denne festival er sidste læreplansmøde inden sommerferien, og foregår i Ebbedal for alle medarbejdere. Konkret skal vi introducere hinanden for, hvordan hvert hus/stue har arbejdet med "LEG – sprog og bevægelse", til stor morskab og inspiration.

De voksne på tværs af husene leger gøgereden, på sidste års legefestival.

Vores udviklingsfelt er blevet til på baggrund af en lang række sprogvurderinger, observationer, børnenes store interesse i legegrupper og spontane lege. Vi arbejder med data af vores eksisterende læringsmiljøer, rammer og rutiner, og på læreplansmøderne dykker vi ned i data indsamlet mellem møderne. Vi drøfter og udfordrer os selv og hinanden på, om der er lege vi bremser? F.eks. de vilde eller mere farefulde lege? Vi øver os i at være modige og ikke bremse børnene i lege som udfordrer os voksne.

Vi har koblet LEGEN med den politisk målsætning med henholdsvis sprog- og bevægelsesstrategi. Vi ved, at børn lærer sprog og tilegner sig nye begreber og færdigheder ved at indgå i interaktioner med andre børn og voksne. Det er et naturligt valg for os, at arbejde med sprog og bevægelse via legen.

I lovgivningen fra den styrkede læreplan står der: *"Legen har værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af dagtilbud"*. LEG er en grundlæggende værdi for barnet. Sammenhængen mellem tiltag i det pædagogiske læringsmiljø og ændringer i børnenes udbytte kan beskrives som

en kontinuerlig proces. Processen som tager udgangspunkt i den aktuelle børnegrupperes behov, og de lokale forudsætninger for det pædagogiske arbejde, dvs. hvilke læringsmiljøer den enkelte stue, for øjeblikket arbejder med. Det er en kontinuerlig proces, som løbende justeres. F.eks. når et læringsmiljø er blevet en integreret del af hverdagen, og evalueret - udforskes nye læringsmiljøer, som beskrives (på baggrund af analyse og refleksion)

I vores løbende arbejde med evaluering kigger vi efter tegn på, om der sker det vi forventede eller om der sker noget andet.

Vi kigger efter såvel det enkelte barn som børnegrupper i trivsel - undersøgende og nysgerrige børn, med lyst og mod på hverdagen. Vi er til stadighed opmærksomme på relationer, om alle børn er inkluderet i fællesskabet? Og med hvilke greb og lege, vi kan få dem inkluderet igen? Vi voksne vil til stadighed reflektere over egen og fælles praksis, med fokus på dynamiske læringsmiljøer i bevægelse.